

Antimobbestrategi for Velling Friskole

Gældende for skoleåret 24/25

1. Indledning

”Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre, uden at han holder noget af dets liv i sin hånd.”

K.E. Løgstrup

I værdigrundlaget for Velling Friskole ligger en tro på, at børn bedst udvikles og trives i tryghed, ved nærvær og i et fællesskab, hvor vi er forpligtede på at ville hinanden det bedste.

Ud over at tilegne sig faglige kundskaber skal børnene lære at indgå i forpligtende fællesskaber med respekt for andres personligheder og holdninger. Episoder af mobning er ikke foreneligt med dette værdigrundlag – og for at forebygge og håndtere mobning, har vi derfor udarbejdet en antimobbestrategi med udgangspunkt i friskolens værdier og med tanken om de gode fællesskaber som forebyggende faktor.

Strategier kan være gode at have, mens værdier der udleves og implementeres, står langt stærkere. På Velling Friskole gør vi hver dag vores ypperste for at leve op til vores grundlæggende værdier om *åbenhed, tillid, respekt og anerkendelse*. Samtidig står fortællingen som redskab stærkt, og vores fortællinger og vores fælles morgensang siger ofte noget om måden vi behandler hinanden på og den ordentlighed mellem mennesker, der er der nødvendigt for et trygt og sundt fællesskab.

På Velling Friskole prioriteres trivsel højere end undervisningen. Den trygge og tillidsfulde relation mellem lærere og elever er fundamental og af yderste vigtighed, når vi skal arbejde med trivsel og konfliktløsning. Er der behov for det, vil en uløst konflikt i en elevflok altid blive løst inden selve undervisningen går i gang, så den ikke udvikler sig og skaber ringe i vandet, der i sidste ende kan føre til mobning.

2. Velling Friskoles antimobbestrategi

MÅLET MED VORES ANTIMOBBESTRATEGI At give børnene trygge, tolerante børnefællesskaber, da sammenhold og forståelse for hinanden i en børnegruppe forebygger mobning

Mobning bliver ikke accepteret på Velling Friskole. Derfor vil vi forebyggende skabe stærke, sociale børne- og voksenrelationer, hvor mobning har svært ved at opstå. Når mobning alligevel opstår, vil vi håndtere problemet professionelt, indtil mobningen ikke længere finder sted. Gennem antimobbestrategien vil vi:

- Skabe et fælles sprog og en fælles forståelse for forebyggelse, håndtering og handlemuligheder i forhold til mobning
- Beskrive den fælles forpligtelse, som alle parter – ansatte, børn og forældre – deler for at medvirke til at komme mobning til livs.

3. Definition af mobning

Børns Vilkår definerer mobning som et gruppefænomen: ”Årsagen til mobning skal ikke findes i det enkelte barn, men i det fællesskab og den gruppesammenhæng, som det enkelte barn er en del af. Mobning involverer hele klassen og har konsekvenser for alle i klassen. Når der er mobning, skal det derfor håndteres med fokus på hele fællesskabet, samtidig med at der tages vare på det barn, der er udsat for mobning.”

Netop derfor er arbejdet med stærke, trygge og respektfulde normer og fællesskaber grundsten for trivselsarbejdet på Velling Friskole.

Et barn bliver mobbet, når han eller hun systematisk og over en vis periode bliver udsat for negative handlinger fra én eller flere personer. Negative handlinger kan være:

- Fysiske (f.eks. skub, slag, spark etc.)
- Verbale (f.eks. trusler, hån og at sige ubehagelige og lede ting)
- Handlinger uden ord (f.eks. grimasser eller ignorering) Negative handlinger kan også udtrykkes mere indirekte gennem isolering og udelukkelse fra gruppen.

For at kunne skelne mobning fra drilleri eller konflikter beskriver vi herunder, hvordan vi definerer konflikter, drillerier og generende drillerier.

Drilleri: Har karakter af tilfældighed og spontanitet. Det er typisk en enkeltstående handling, der bl.a. kan handle om at afprøve grænser eller være et forsøg på at skabe kontakt.

Konflikt: En uenighed, en uoverensstemmelse eller en konkret anspændt episode mellem to eller flere personer eller grupper. I modsætning til mobning er magtforholdet mellem de involverede generelt lige.

Generende drillerier: En gråzone mellem drilleri og mobning. Når drillerier mister karakter af tilfældighed, og magtbalancen mellem parterne langsomt bliver forrykket. Et vigtigt forvarsel om mobning.

Mobning: Mobning er først og fremmest kendetegnet ved, at magten er skævt fordelt mellem de involverede. Det skæve magtforhold kan f.eks. ligge i at være flere mod én, eller i en aldersforskel mellem de involverede. Men ulige magtforhold kan også udspringe forskellig status i hierarkier eleverne imellem. Mobning er derfor ikke 'bare' en konflikt, og kan ikke behandles som en sådan.

(Inspireret af Helle Raabøl Hansen; *Grundbog mod mobning*)

4. Forebyggelse af mobning

Den vigtigste forebyggelse af mobning ligger i at skabe og udvikle fællesskaber. Det primære fællesskab er den enkelt klasse, men også fællesskabet for skolen som helhed er vigtigt.

I klasserne arbejdes kontinuerligt med elevernes forståelse af sig selv som del af et klassefællesskab og en sund og tryk klassekultur. Det kan f.eks. være ved fredags- eller 'ugen der gik' -snakke eller ved opsamling på konflikter eller lignende i et frikvarter. Men det kan også være ved etablering af legegrupper, samarbejdsøvelser og lignende.

På skolen vægter vi samtidig trygge og stærke relationer på tværs af klasser og årgange, og vi har mange fællesskabende aktiviteter i løbet af et skoleår ligesom vi f.eks. har følgevenner, familiegrupper og fagligt samarbejde på tværs af de forskellige klasser.

Hjemmets rolle

Mobning er også et forældreansvar. Det er vigtigt, at man i hjemmene taler om, hvad mobning er, og hvordan det kan undgås. Forældrene har stor mulighed for positiv påvirkning. Dette meldes ud til alle forældre i forbindelse med forældremøder. Det er også vigtigt at forældrene støtter børnene i at udvikle tolerance og forståelse for klassekammeraterne i bred forstand, ikke bare til barnets venner i klassen.

Er forældre bekymrede for mobning, er det vigtigt, at de i første omgang henvender sig til klasselæreren, som derefter – evt. i samarbejde med ledelsen - hjælper med at vurdere, om der skal tages kontakt til andre forældre eller til eksterne samarbejdspartnere for yderlig sparring.

Tillid og åbenhed i samarbejdet mellem skole og hjem en uvurderlig faktor, når vi skal lave indsatser omkring en konkret problematik, men vi arbejder i fortrolighed omkring det enkelte barn.

Sprogbrug

Jo hårdere sprog, der er børnene imellem, jo større risiko for at børn føler sig ramt og bliver kede af det. I relation til mobning omfatter sprogbrug også anvendelse af øgenavne. Selv øgenavne, der kan virke uskyldige, kan være del af mobning. Det er derfor skolens opgave at være opmærksom på børnenes indbyrdes sprogbrug og jævnligt tage brug af øgenavne og lignende op med børnene.

Tidlig indgriben ved drillerier og konflikter

Drillerier og konflikter kan udvikle sig til egentlig mobning. Risikoen herfor er særlig til stede, hvor magtbalancen mellem parterne ændrer sig. F.eks. hvis den ene part får følgeskab af andre børn, eller hvis den ene part ændrer status i klassen. Det er derfor skolens opgave at have fokus på drillerier og konflikter og særligt at være opmærksom, hvor dynamikken i klassen ændrer sig. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor der kommer nye elever i klassen, eller hvor elever går ud.

5. Mobning – hvordan opdager vi den?

Vi vægter ærlighed og den trygge relation mellem lærere og elever højt. Vores erfaring er, at dialogen og den direkte kontakt mellem lærer og elev er den bedste vej til at arbejde med konflikter og til at opdage tegn mistroivsel og evt. mobning. Ud over dialogen med vores elever, er der flere måder at spore tegn på mobning på.

- lagttagelser i skolen: Voksne som overværer konkrete episoder. Dette vil typisk være gårdvagter, idet mobning oftest finder sted i frikvarterne. Men alle voksne, der færdes på skolen, er forpligtet til at være opmærksomme.

- Børnenes adfærd: Børn, der mobbes, kan reagere på mange måder. Nogle vender det indad i form af tristhed, isolation, resignation eller ved at blive kede af det. Andre reagerer udad med vrede og lignende.
- Henvendelser fra børn: En væsentlig måde at blive opmærksom på mobning, er hvis børnene henvender sig til de voksne. Dette gælder både de børn, der mobbes, men i høj grad også børn, der har overværet mobning eller på anden måde har mistanke om, at mobning finder sted.
- Henvendelse fra forældre: Forældre, som har mistanke om mobning, skal henvende sig til skolen med sin bekymring.

De voksne omkring barnet skal særligt være opmærksomme, når børn ændrer adfærd. Ændringen kan skyldes mobning (men også andre påvirkninger i børnenes liv), og det er de voksnes ansvar at prøve at forstå, hvad ændringen skyldes.

6. Intervention – handlemuligheder, når mobning opstår?

Selv på de skoler, der er allerlængst fremme i antimobbearbejdet, forekommer der tilfælde af mobning. Derfor er erkendelse nr. 1, at der altid vil kunne forekomme episoder. Når mobbemønstre afdækkes, er der ingen grund til at gå i forsvarsposition eller med det samme at konkludere, at forebyggelsesindsatsen var forfejlet. Erkendelse nr. 2 er, at intervention i forhold til mobning tager tid. Der findes ikke "akut opstået" mobning. Når mobning opdages, har mobbemønsteret i gruppen som regel bygget sig stille og roligt op over tid. Det tager tid at ændre sådanne mønstre. Når mobning konstateres, sætter vi ind med følgende muligheder:

Skole

Skolens første skridt vil altid være at tale med de implicerede børn og deres forældre. For barnet, der udsættes for mobning, er det vigtigt at mærke, at de voksne omkring anerkender problemet og arbejder på at ændre situationen. For mobberen eller mobberne er det vigtigt at mærke, at deres adfærd ikke er acceptabel og skal ændres. Alt efter udbyttet af samtalerne med de implicerede, vil skolen udarbejde en konkret handleplan for den enkelte sag om mobning. Handleplanen har til formål at afdække dynamikkerne og omfanget af mobningen, så vi bedre kan målrette vores indsats. Indsatser omkring mobning kan være:

- Snakke i klassen om omgangsform og ansvar for hinanden
- Intensiveret indsats i klassen (trivselsforløb, samarbejdsøvelser mv.).
- Særligt opsyn i frikvarterer Skolen har desuden mulighed for at få en pejling på klassens trivsel via trivselsmålinger. Dette kan dels anvendes for at få et billede af "før og nu" -situationen før og efter indsatsen - dels for undersøge, om der er bestemte områder eller temaer, der kræver særlig opmærksomhed.
- Sparring med og inddragelse af PPR (pædagogiske konsulenter).
- Inddragelse af forældregruppen i forhold til opbakning og en fælles indsats.

Forældre

Venskab giver kendskab – også på forældreniveau. For at en indsats mod mobning skal lykkes, er det vigtigt at klassens forældre også bidrager til det forpligtende fællesskab. Derudover er det vigtigt at:

- Forældre kontakter klasselæreren ved mistanke om mobningen
- Med ord og handling bakker op om de tiltag, skolen sætter i værk
- Generelt har god kontakt til de andre forældre i klassen

(Læs mere om forventninger til forældre friskolens folder; ”Den bedste skole skaber vi sammen”)

7. Formidling og evaluering

Antimobbestrategien skal mindst én gang årligt evalueres på lærermøde og bestyrelsesmøde og evt. justeres. Senest godkendte udgave af mobbestrategien skal til enhver tid ligge på skolens hjemmeside

Antimobbestrategien er evalueret og justeret på lærermøde den 19.09.24 og på bestyrelsesmøde den 25.09.24.